

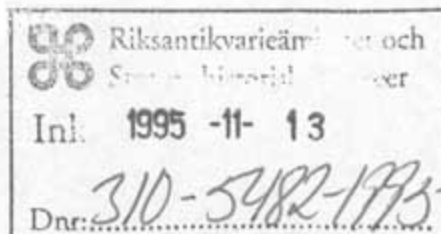

A.T.A. Delgivningskvitto

Valinge sn Hb.

1994-01-11. beslut. Mb

Lagakraftbevis. A.a.

Byggnadsminnesförklaring enligt lagen om byggnadsminnen av båtsmanstorpets "Hallmans" på fastigheten Olofstorp 7:4 i Valinge socken, Varbergs kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av båtsmanstorpets på fastigheten Olofstorp 7:4 har tagits upp på länsstyrelsens eget initiativ efter kontakt med fastighetsägarna. Underrättelse har skett genom skrivelse till inskrivningsmyndigheten vid Varbergs tingsrätt 1994-01-03.

En underrättelse med beskrivning, historik och förslag till skyddsföreskrifter har tagits fram av Länsstyrelsen. Denna har 1993-12-30 tillsänts Er och berörda myndigheter. Ni har inte inkommit med några erinringar.

Byggnadsnämnden i Varbergs kommun meddelar i sammanträdesprotokoll 1994-03-07 att man inget har att erinra mot en byggnadsminnesförklaring.

Båtsmanstorpets nr 152 Hallmans ligger i gränsområdet mellan det öppna odlingslandskapet och skogsbygden, strax nedanför en nordostsluttning på traditionellt sätt skyddat från vindarna.

1680-års Riksdag införde bl.a. ett nytt indelningsverk i Sverige för att befria bönderna från utskrivningar. Regementsområdena indelades i rotar som bestod av ett visst antal gårdar med skyldighet att anskaffa, utrusta och underhålla en soldat eller båtsman. Den första båtsmansindelningen i Halland infördes 1720 men ersattes redan 1725 med båtsmansrotering. Den skulle ske på "alla i Halland varande krono- och skattehemman, som varit underkastade utskrivning eller utskrivningspengar". Antalet båtsmän efter reformen var 364. Torpstugan är ca 14 x 4 meter och ligger nästan i väst-östlig riktning med ingångarna i söder. Alla funktioner ryms under samma tak; bostadsdelen ligger i väster och fähus med plats för två kreatur enligt kontrakt samt loge i öster. Byggnaden är uppförd av rotebönder, troligen i början av 1800-talet. Bostadsdelen är knuttimrad medan fähuset har murar i sten och logen har stomme av skiftesverk. Fasaden är klädd med rödfärgad lockläktspanel med vita

1995-10-27

snickeridetaler och taket är täckt med halm. Framför byggnaden ligger en stengärdesgård.

Byggnaden har enkel rumsbredd och utgörs av en kammare utan eldstad på västra gaveln och en stuga med eldstad och bakugn samt en fristående kamin. Kammaren har ett fönster med invändig lucka och tapetserade väggar och tak. Stugans väggar är lerklinade.

Båtsmanstorpet nr 152 Hallmans är ett synnerligen välbevarat exempel på en bostad för de med lägsta rang inom indelningsverkets båtsmansrotering. Torpet är ett av de få kvarvarande oförvanskade exemplen i Halland som visar båtsmännens levnadsvillkor. Byggnaden har bevarat en ålderdomlig karaktär med välbevarad exteriör och interiör. Byggnadens läge efter väderstrecken och planlösningen, som tillåter bostad och fähus under samma tak, är också intressant.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (SFS 1988:950) båtsmanstorpet nr 152 Hallmans för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar jämlikt 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sin exteriör ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. I byggnadens inre får inte sådana åtgärder vidtagas som innebär ingrepp i byggnadens stomme eller planlösning.
3. Inga ingrepp eller förändringar får göras i fast inredning såsom eldstäder, snickerier, golv, tak, fönster etc. Även ytskikt som tapeter o dyl är skyddade.
4. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbete skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.
5. Inom det område som på bilagd karta, bilaga 1, markerats med röd linje får inte ytterligare bebyggelse uppföras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Detta beslut kan enligt 3 kap 19 § kulturminneslagen överklagas hos länsrätten enligt bilaga 2.

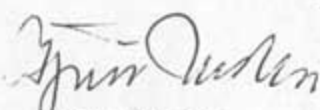
Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar ifråga om underhållet av byggnaden.

1995-10-27

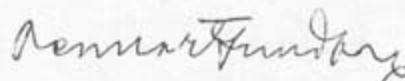
Om särskilda skäl finns får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen lämna dispens från ovan nämnda skyddsföreskrifter.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövdingen jämte ledamöterna Inger Johansson, Hans-Inge Sjögren, Ingegerd Sahlström, Ture Isaksson, Folke Hildebrand, Sture Hermansson, Ulla Richardsson, Sven Eric Lorentzon, Gunnel Welin, Gunilla Wenander Grönvall, Liselotte Wågö och Ann-Louise Thörn samt tj g ersättarna Rose-Marie Henriksson och Sven Fritzson.

I den slutliga handläggningen deltog länsassessor Per Widell och antikvarie Eva-Lotta Erlingsson. Bitr. länsantikvarie Mats Folkesson var föredragande.

Björn Molin
Landshövding

Lennart Lundborg
Länsantikvarie

Bilagor

1. Karta med markerat skyddsområde
2. Hur man överklagar

Kopia

Riksantikvarieämbetet
Hallands läns museer, landsantikvarien
Museet i Varberg
Varbergs kommun, byggnadsnämnden
Varbergs kommun, kultur- och fritidsnämnden
Hallands bildningsförbund
Länsledningen
Rättsenheten
Plan- och bostadsenheten
LL, MF, ELE
KME, Exp

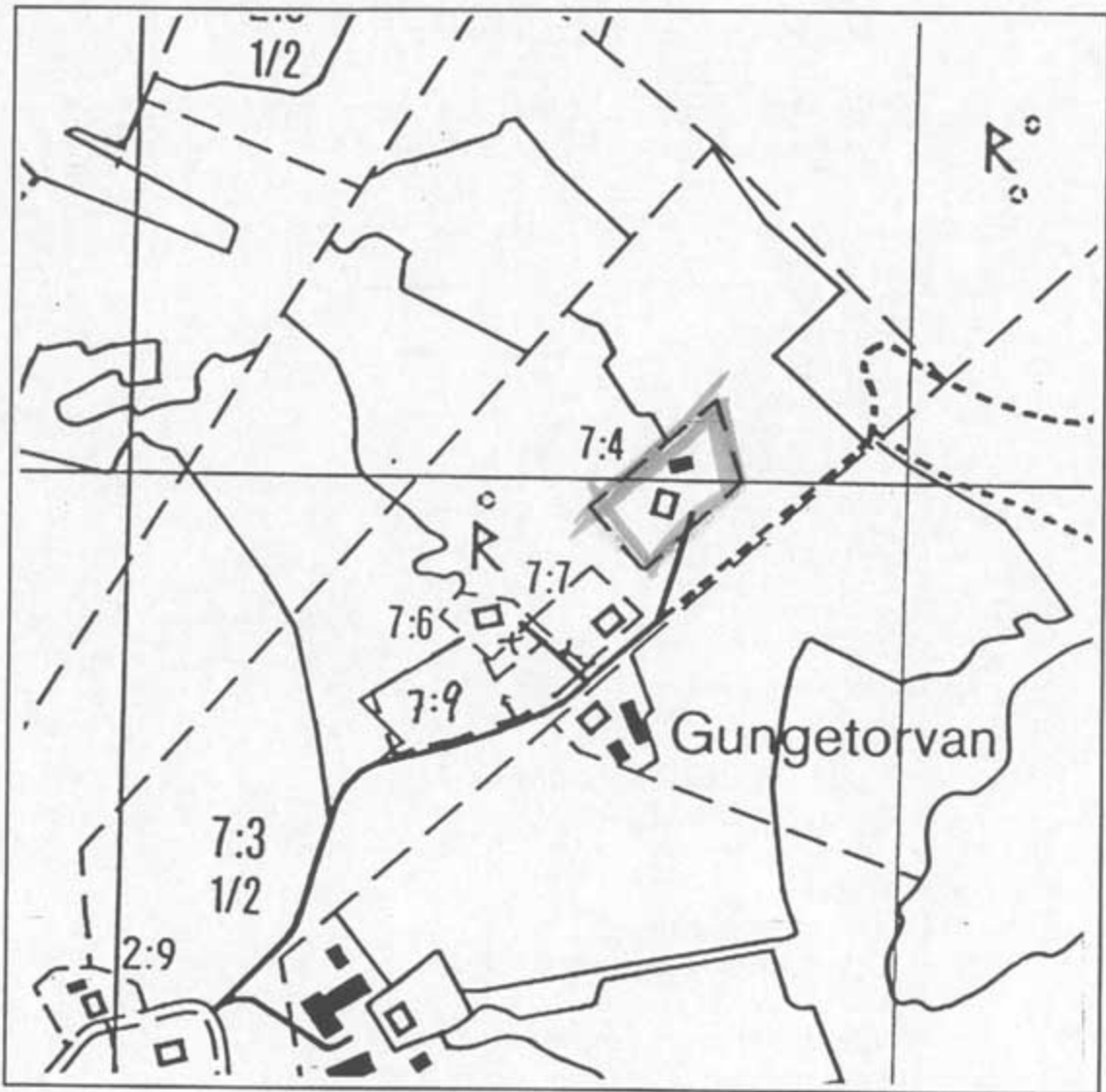
BILAGA 1

1995-10-27

221-7694-93

Skyddsområde kring byggnadsminne

Båtsmanstorpet Hallmans, Olofstorp 7:4, Valinge socken, Varbergs kommun, Hallands län

Ekonomisk karta 05188